

Ekonomia i rynek

INFORMACJA O RYNKU ZIEMNIAKA

INFORMATION ABOUT THE POTATO MARKET

dr hab. Jerzy Rembeza, prof. nadzw.
Politechnika Koszalińska, Wydział Nauk Ekonomicznych, ul. Kwiatkowskiego 6e
75-343 Koszalin, e-mail: jrembeza@tu.koszalin.pl

Wynikowy szacunek nie przyniósł większych zmian w szacunku wielkości zbiorów w 2017 r. Zgodnie z nim zbiory ziemniaków w Polsce wyniosły 9,5 mln ton i były wyższe od uzyskanych w 2016 r. o ok. 7%. Wzrost ten wynikał przede wszystkim ze wzrostu powierzchni uprawy (o ok. 6%). Plony ziemniaków wyniosły 289 dt/ha i były zbliżone do poziomu z roku poprzedniego. Uzyskane wyniki wskazują więc od kilku lat na wyraźne wyhamowanie długookresowego trendu spadkowego i stabilizację powierzchni uprawy ziemniaka. Podobnie jak w krajach zachodnioeuropejskich wahania zbiorów, a w konsekwencji sytuacji rynkowej, wynikają obecnie przede wszystkim ze zmian w poziomie plonów.

Stosunkowo wysokie plony i zbiory ziemniaków w 2017 r. stabilizują ceny na poziomie zbliżonym do średniej. Niekorzystne warunki pogodowe w okresie zbiorów spowodowały jednak problemy z jakością zbioru. W konsekwencji ceny w bieżącym sezonie są nieznacznie wyższe niż w sezonie ubiegłorocznym, pomimo nieco wyższych plonów. Zmiany cen w kolejnych miesiącach wskazują na wyraźną stabilizację na krajowym rynku. Ceny w styczniu były zbliżone do cen we wrześniu. Podobnie jak w większości lat obserwowane jest duże regionalne zróżnicowanie cen. Najwyższe ceny targowiskowe, zbliżone do 100 zł/dt lub powyżej, notowano w woj. opolskim, zachodniopomorskim oraz dolnośląskim. Z kolei najniższe ceny, poniżej 80 zł/dt, notowano w woj. świętokrzyskim, łódzkim, mazowieckim i małopolskim.

Średnie ceny ziemniaków w obrotach targowiskowych (zł/dt)

Miesiąc	Lata				
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
VII	93,88	99,0	90,0	106,52	95,58
VIII	118,42	82,7	97,7	95,98	96,22
IX	118,53	76,9	97,5	86,18	88,38
X	117,97	69,4	96,9	79,29	85,66
XI	118,12	68,0	96,5	78,50	85,19
XII	121,28	68,9	97,3	79,55	86,09
I	123,20	68,5	99,4	81,69	85,77
II	125,90	69,0	99,3	82,98	
III	123,90	67,3	99,7	83,62	
IV	121,80	67,3	100,7	84,17	
V	124,10	67,2	110,9	90,83	
VI	118,40	69,3	116,9	88,70	

Źródło: GUS

Do końca sezonu można oczekiwać utrzymania się cen na poziomie zbliżonym do jesiennego. Czynnikiem ograniczającym możliwości wzrostu cen jest przede wszystkim sytuacja na rynkach zachodnioeuropejskich. Zgodnie z ostatnimi szacunkami zbiory ziemniaków w tych krajach znacząco wzrosły. Szacuje się, że w krajach będących największymi eksporterami zbiory ziemniaka jadalnego wyniosły w 2017 r. ok. 27,9 mln ton i były wyższe od zbiorów roku poprzedniego o ok. 14%. Wzrost ten spowodowany był w części zwiększeniem powierzchni uprawy, w części wzrostem plonów. Konsekwencją jest silny spadek cen ziemniaków na wszystkich rynkach zachodnioeuropejskich. W większości tych krajów ceny ziemniaków na przetwory (frytki) wynosiły w lutym

ok. 2,5-4 €/dt. Nieco wyższe ceny, w granicach 4-8 €/dt, osiągały ziemniaki do bezpośredniego spożycia. Silna presja podażowa dotyczy także eksportu, a główny kierunek eksportu dotyczy krajów Europy Południowej oraz Południowo-Wschodniej. Do końca sezonu oczekuje się utrzymania niskich cen ziemniaków. Wskazują na to notowania w kontraktach terminowych. Na giełdzie EEX (European Energy Exchange) ceny w kontraktach na kwiecień wynosiły pod koniec lutego ok. 4,9 €/dt, a w kontraktach na czerwiec 6,7 €/dt i w porównaniu z notowaniami ze stycznia nie uległy znaczącym zmianom. Dla porównania ceny na kwiecień 2019 r. wynosiły ponad 14 €/dt, co ilustruje, z jak niskim poziomem cen mamy do czynienia w bieżącym sezonie.